

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Departamentul de Filologie
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură (Filologie)
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii	Literatură și cultură românească în context european

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Identitate culturală și discurs literar			2.2. Cod disciplină	MRR411		
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Diana Câmpan						
2.4. Titularul activității de seminar	Conf. univ. dr. Diana Câmpan						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	4	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					42
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități - pregătire în sesiune					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	200
3.10 Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Amfiteatru dotat cu videoproiector și ecran de proiecție
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C2.1. Definirea celor mai importante concepte ale literaturii române; descrierea aprofundată a conceptelor de teorie a literaturii și comparatistică</p> <p>C2.2. Identificarea și selectarea metodelor de studiu ale literaturii, dezvoltarea lor în variate contexte ale literaturii și culturii române</p> <p>C2.3. Elaborarea, pornind de la problematizări novatoare, a unor sinteze privind diferite curente sau generații ale literaturii și culturii române</p>
-------------------------	--

	C2.4. Utilizarea critică a teoriilor privind literatura la specificul literaturii și culturii române C2.5. Realizarea unui portofoliu de cercetare privind principalele abordări ale textului literar aplicabile la literatura română SP2. Redactarea unei lucrări de disertație pe o temă de literatură și cultură română
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a unor aspecte ale poeziei universale a secolului XX, din perspectivă tematică, arhetipală, sociologică, antropologică, filozofică, estetică și religioasă
7.2 Obiectivele specifice	O1. Cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a comentariilor asupra principalelor fenomene de cultură și asupra unor opere literare universale reprezentative O2. Cultivarea sentimentului patriotic, a respectului față de valorile culturale naționale în context universal O3. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților literare O4. Valorificarea, în discursul de specialitate, a unor concepte fundamentale din filozofia culturii, din teoria, critica și istoria literară; O5. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere pentru aprofundarea ulterioară, din perspectiva educației permanente, a temelor discutate, dar și a altor teme vizând raporturile culturii și literaturii românești cu valorile culturii și literaturii europene

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. I. Curs introductiv. Identitatea și memoria culturală - în sincronie și diacronie. Accepțiuni, atitudini, raporturi inter-culturale 1.1. Accepțiunea termenilor și analiza lor din perspectiva mentalității românești 1.2. Dezbateri privind specificitatea identității culturale românești și cultivarea valorilor autohtone în contemporaneitate	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	2h
C2. Literatura și societatea. Specificul și funcțiile discursului literar: eseistică, memorialistică, jurnal de călătorie. Identitate, dialog și artă europeană în memorialistica și eseistica scriitorilor români contemporani – nostalgii, dileme, utopii	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	2h
C3. Eseistica și sensul filozofic al identității. CONSTANTIN NOICA	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h
C4. SCRISORILE CIORANIENE. FILOZOFIA IDENTITĂȚII DIN SPATELE APARENȚELOR. Dialogurile solitudinii. <i>Emil Cioran - Constantin Noica</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C5. Absența celorlalți și alegerile compensatorii. GABRIEL LIICEANU	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C6. Discursul despre sine ca lectură a lumii. AL. PALEOLOGU	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C7. Memorialistica la granița dintre patriarhal și aristocratic. OCTAVIAN PALER	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C8. Despre scris ca boierie culturală. NICOLAE STEINHARDT	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C9. Identități fără măști în pagini memorialistice (studii de caz, din registre diferite: Marin Preda, Ioana Em. Petrescu, Valeriu Anania)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C10. Eseistica introspectiv-filozofică. Perspective identitare diacronice. ANDREI PLEȘU	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C11. Călătoria prin cultură ca formă de reevaluare identitară (Octavian Paler, A.E. Baconsky, Eugen Simion, Zoe Dumitrescu-Bușulenga etc.)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h

C12. Structuri mito-simbolice în <i>Periplul umanistic</i> contemporan (Zoe Dumitrescu-Buşulenga)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C13. Transfer cultural și interdisciplinaritate în geografiile sacre baconskyene	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
C14. Principii ale identității culturale românești în memorialistica de călătorie	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
<p>8.2 Bibliografie minimală obligatorie</p> <p>Valeriu ANANIA, <i>Memorii</i>, POLIROM, 2008 A.E.BACONSKY, <i>Remember I-II</i>, București, 1968 (ed. a II-a 1977) Șt. Aug.DOINAȘ, <i>Templul memoriei</i>, (în dialog cu Emil Șimăndan), Arad, 1998 Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, <i>Periplu umanistic</i>, București, 1980; <i>Itinerar cultural european</i>, București, 2001 Gabriel LIICEANU, <i>Declarație de iubire</i>, București, 2001 ; <i>Ușa interzisă</i> (memorialistică), București, 2002 Gabriel LIICEANU, <i>Jurnalul de la Păltiniș. Un model paideic în cultura umanistă</i>, București, 1983, <i>Ușa interzisă (memorialistică)</i>, București, 2002, C. NOICA, <i>Modelul cultural european</i>, București, 1993; <i>Eseuri de duminică</i>, București, 1990, <i>Sentimentul românesc al ființei</i> Constantin NOICA, <i>Creație și frumos în rostirea românească</i>, București, 1973. Al. PALEOLOGU, <i>Breviar pentru păstrarea clipelor</i> (în dialog cu Filip-Lucian Iorga), București, 2005 Al. PALEOLOGU, <i>Despre lucrurile cu adevărat importante</i>, ed. îngrijită de Adriana Babeți, Iași, 1997 Octavian PALER, <i>Deșertul pentru totdeauna</i>, București, 2001; <i>Autoportret într-o oglindă spartă</i>, București, 2002 Octavian PALER, <i>Aventuri solitare. Două jurnale și un contrajurnal</i>, București, 1996 Ioana Em. PETRESCU, <i>Jurnal</i> (1959-1990). Ediție îngrijită de Rozalia Borcilă și Elena Neagoe. Cuvânt înainte de Elena Neagoe. Postfață de Carmen Mușat, PARALELA 45, 2005 Andrei PLESU, <i>Jurnalul de la Tescani</i>, București, 1993, <i>Despre frumusețea uitată a vieții</i> Marin PREDĂ, <i>Jurnalul intim. Carnete de atelier</i>, Editura Ziuă, 2004 Eugen SIMION, <i>Timpul trăirii, timpul mărturisirii</i>. Jurnal parisian, București, 1999 N. STEINHARDT, <i>Jurnalul fericii</i>, Cluj-Napoca, Edit. Dacia, 1994</p> <p>BIBLIOGRAFIE CRITICĂ</p> <p>Mircea ANGHELESCU, <i>Cămașa lui Nessus</i>, Cartea Românească, 2000. Andreea DECIU, <i>Nostalgiiile identității</i>, Dacia, Cluj-Napoca, 2001. Nicolae BĂCIUȚ, <i>Nicolae Steinhardt. Între lumi. Convorbiri cu Nicolae Băciuț</i>, Dacia, 2006 Mihai CIMPOI, <i>Critice, II. Centrul și Marginea</i>, Fundația Scrisul Romanesc, Craiova, 2002. Fl. FEIFER, <i>Semnele lui Hermes: memorialistica românească de călătorie între real și imaginar</i>, București, 1993 Simona NICOARĂ, <i>Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii</i>, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2002. <i>Noi și Europa</i>, volum coordonat de Adrian Neculau, Polirom, 2002. Jose ORTEGA Y GASSET, <i>Omul și mulțimea</i>, traducere din spaniola și note de Sorin Mărculescu, Edit. Humanitas, București, 2001, cap. <i>Apariția celuilalt</i>, pp. 68-87, <i>Viața inter-individuală. NOI-TU-EU</i>, pp. 88-103, <i>Celălalt-ul ca pericol și eul ca surpriză</i>, pp. 127-154. Cesare SEGRE, <i>Istorie. Cultură. Critică</i>, București, 1986. Eugen SIMION, <i>Ficțiunea jurnalului intim. I. Există o poetică a jurnalului?</i>, București, Univers Enciclopedic, 2001 Eugen SIMION (coordonator), <i>Dicționarul general al literaturii române</i>, București, Editura Univers Enciclopedic, vol. I A-B, 2004, vol. II C-D, 2004, vol. III E-K, 2005, vol. IV L-O, 2005, vol. V P-R, 2006 Zaharia SÂNGEORZAN, <i>Monahul de la Rohia. N. Steinhardt răspunde la 365 de întrebări</i>, HUMANITAS, 2003 Alex ȘTEFĂNESCU, <i>Istoria literaturii române contemporane 1941-2000</i>, București, 2005.</p>		
Seminar		
S1. Seminar introductiv. Identitatea și memoria culturală. Dezbateri privind specificitatea identității culturale românești și cultivarea valorilor autohtone în contemporaneitate	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	2h
S2. Literatura și societatea. Specificul și funcțiile discursului literar: eseistică, memorialistică, jurnal de călătorie. Identitate, dialog și artă europeană în memorialistica și eseistica scriitorilor români contemporani – nostalgii, dileme, utopii		2h
S3. Eseistica și sensul filozofic al identității. CONSTANTIN NOICA Texte-suport: C. Noica, <i>Modelul cultural european, Eseuri de duminică, Sentimentul românesc al ființei</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S4. SCRISORILE CIORANIENE. FILOZOFIA IDENTITĂȚII DIN SPATELE APARENȚELOR. Dialogurile solitudinii. <i>Emil Cioran - Constantin Noica</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S5. Absența celorlalți și alegerile compensatorii. GABRIEL LIICEANU Texte-suport: Gabriel Liiceanu, <i>Ușa interzisă, Declarație de iubire</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S6. Discursul despre sine ca lectură a lumii. AL. PALEOLOGU Texte-suport: Al. Paleologu, <i>Bunul simț ca paradox, Despre lucrurile cu adevărat importante, Breviar pentru păstrarea clipelor</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h

S7. Memorialistica la granița dintre patriarhal și aristocratic. OCTAVIAN PALER Texte-suport: Octavian Paler, <i>Deșertul pentru totdeauna, Autoportret într-o oglindă spartă</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S8. Despre scris ca boierie culturală. NICOLAE STEINHARDT Texte-suport: N. Steinhardt, <i>Jurnalul fericii, Monahul de la Rohia. N. Steinhardt răspunde la 365 de întrebări</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S9. Identități fără măști în pagini memorialistice (studii de caz, din registre diferite: Marin Preda, Ioana Em. Petrescu, Valeriu Anania)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S10. Eseistica introspectiv-filozofică. Perspective identitare diacronice. ANDREI PLEȘU Texte-suport: Andrei PLESU, <i>Jurnalul de la Tescani, Despre frumusețea uitată a vieții</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S11-12. Jurnalul de călătorie – formă a memoriei culturale. Călătoria prin cultură ca șansă de reevaluare identitară (Octavian Paler, A.E.Baconsky, Eugen Simion, Zoe Dumitrescu-Bușulenga etc.) Texte-suport: A.E.Baconsky, <i>Remember I-II. I. Jurnal de călătorie, II. Fals jurnal de călătorie</i> Zoe Dumitrescu-Bușulenga, <i>Itinerar cultural european, Periplus umanistic</i> Octavian Paler, <i>Mitologii subiective, Drumuri prin memorie. Egipt-Grecia, Drumuri prin memorie. Italia, Aventuri solitare</i> Eugen Simion, <i>Timpul trăirii, timpul mărturisirii. Jurnal parizian</i>	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	4h
S13. Structuri mito-simbolice în <i>Periplul umanistic</i> contemporan (Zoe Dumitrescu-Bușulenga)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h
S14. Transfer cultural și interdisciplinaritate în geografiile sacre baconskyene	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	2h

Bibliografie

Valeriu ANANIA, *Memorii*, POLIROM, 2008
A.E.BACONSKY, *Remember I-II*, București, 1968 (ed. a II-a 1977)
Șt. Aug.-DOINAȘ, *Templul memoriei*, (în dialog cu Emil Șimăndan), Arad, 1998
Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, *Periplu umanistic*, București, 1980; *Itinerar cultural european*, București, 2001
Gabriel LIICEANU, *Declarație de iubire*, București, 2001; *Ușa interzisă* (memorialistică), București, 2002
Gabriel LIICEANU, *Jurnalul de la Păltiniș. Un model paideic în cultura umanistă*, București, 1983, *Ușa interzisă (memorialistică)*, București, 2002,
C. NOICA, *Modelul cultural european*, București, 1993; *Eseuri de duminică*, București, 1990, *Sentimentul românesc al ființei*
Constantin NOICA, *Creație și frumos în rostirea românească*, București, 1973.
Al. PALEOLOGU, *Breviar pentru păstrarea clipelor* (în dialog cu Filip-Lucian Iorga), București, 2005
Al. PALEOLOGU, *Despre lucrurile cu adevărat importante*, ed. îngrijită de Adriana Babeți, Iași, 1997
Octavian PALER, *Deșertul pentru totdeauna*, București, 2001; *Autoportret într-o oglindă spartă*, București, 2002
Octavian PALER, *Aventuri solitare. Două jurnale și un contrajurnal*, București, 1996
Ioana Em. PETRESCU, *Jurnal* (1959-1990). Ediție îngrijită de Rozalia Borcilă și Elena Neagoe. Cuvânt înainte de Elena Neagoe. Postfață de Carmen Mușat, PARALELA 45, 2005
Andrei PLESU, *Jurnalul de la Tescani*, București, 1993, *Despre frumusețea uitată a vieții*
Marin PREDA, *Jurnalul intim. Carnete de atelier*, Editura Ziua, 2004
Eugen SIMION, *Timpul trăirii, timpul mărturisirii*. Jurnal parisian, București, 1999
N. STEINHARDT, *Jurnalul fericii*, Cluj-Napoca, Edit. Dacia, 1994

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în	scrisă (S): lucrare scrisă; chestionar; grilă; test	50%

	limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literareuropean în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate		
10.5 Seminar/laborator	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea orală eficientă în limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar românesc în contexte diferite	orală (O): conversația; expunerea liberă	25%
	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar european în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	25%
10.6 Standard minim de performanță:			
SP4. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de literatură comparată			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura director de departament

.....